

Protokół

22. posiedzenia, 5. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. października 1882.

Początek o godzinie 11. minut 25 przed południem.

Pzewodniczący Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: posłowie Jasiński Józef, Czaykowski Alfons, Stadnicki Jan.

Obechnych posłów 130.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek otwiera posiedzenie i oznajmia, że protokół z 21. posiedzenia został w kancelaryi sejmowej do przejrzenia złożony.

Sekretarz p. Czaykowski Alfons odczytuje treść petycyj wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 10. października 1882, a przydzielonych następującym komisjom: administracyjnej Nr. 653; petycyjnej Nr. 654, 656, 657, 658, 663, 664, 667; budżetowej Nr. 655, 665; podatkowej Nr. 659 do 662.

Do petycji gminy Popowice w przedmiocie dostawy materiału na budowę mostów przy drogach publicznych Nr. 668 zabiera głos p. Antoniewicz i czyni wniosek, aby petycja ta Wydziałowi krajowemu przekazaną została jako komisji.

Izba uchwała ten wniosek.

Do petycji pogorzalców Rawy ruskiej o zapomogę Nr. 666 zabiera głos p. Czaykowski Jan i wnosi, ażeby Wysoka Izba pozwoliła traktować tę sprawę jako nagłą

Izba uchwała nagłość.

Posel Czaykowski Jan czyni wniosek:

»Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzalców Rawy Ruskiej zapomogę w wysokości 200 zł.«

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusyi.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwszym punktem jest sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu na rok 1883 krajowej średniej szkoły rolniczej, szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie, tudzież o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia preliminarzy krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie i folwarku czernichowskiego na rok 1883.

Sprawozdawca p. Weissmann uwolniony od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Preliminarze wydatków i dochodów krajowej średniej szkoły rolniczej, szkoły ogrodniczej i folwarku w Czernichowie jak następuje:

Szkoła rolnicza w Czernichowie.

W y d a t k i.

Rubr.	I. poz.	1. do	7.	Plące nauczycieli	Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
					11.770 zł.	— zł.	11.770 zł.
„	II.	„	8. do 11.	Inne plące tudzież zasługi	1.325 „	— „	1.325 „
„	III.	„	12. do 22.	Koszta administracyjne	3.038 „	180 „	3.218 „
„	IV.	„	23. do 30.	Utrzymanie uczniów	7.895 „	— „	7.895 „
„	V.	„	31. do 36.	Potrzeby naukowe	1.760 „	1.210 „	2.970 „
Suma wydatków					25.788 „	1.390 „	27.178 „

P. Krukowiecki żąda wyjaśnień.

Sprawozdawca daje wyjaśnienia i prostuje omyłkę druku a mianowicie, iż komisya proponuje dla ekonomu w oddziale folwarcznym 200 zł. a nie 300 zł. jak wydrukowano.

P. Krukowiecki wnosi, ażeby w Rubr. II. wydatków było napisane nie „wydatki na piec wapienny“, lecz „wydatki na potrzeby pieca wapiennego“.

Po przemówieniu p. Paszkowskiego zrzeka się sprawozdawca głosu, a Izba uchwała Rubrę I. do V. inclusive wydatków szkoły rolniczej.

Sprawozdawca czyta dalej:

D o c h o d y.

Rubryka	I. poz.	1.	Subwencya c. k. Skarbu Państwa	Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
				5.000 zł.	— zł.	5.000 zł.
„	II.	„	2. do 3. Oplaty od uczniów	7.140 „	— „	7.140 „
„	III.	„	4. Dochód z gospodarstwa i spiżarni	100 „	— „	100 „
Suma dochodów				12 240 zł.	— zł.	12.240 zł.

Izba uchwała Rubr. I. do III. dochodów szkoły rolniczej bez rozpraw.

Sprawozdawca czyta wydatki szkoły ogrodniczej w Czernichowie.

W y d a t k i.

Rubryka	I. poz.	1. i 2.	Plące nauczycieli	Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
				900 zł.	— zł.	900 zł.
„	II.	„	3. do 8. Koszta administracyjne	470 „	— „	470 „
„	III.	„	9. do 10. Utrzymanie uczniów	900 „	— „	900 „
„	IV.	„	11. do 14. Potrzeby naukowe	425 „	480 „	905 „
Suma wydatków				2.695 zł.	480 zł.	3.175 zł.

P. Krukowiecki żąda wyjaśnień do Rubr. IV. P. Wereszczyński daje te wyjaśnienia.

Po przemówieniu pp. Paszkowskiego, Krukowieckiego, Paszkowskiego i sprawozdawcy uchwała Izba wydatki szkoły ogrodniczej w Czernichowie Rubr. I. do IV. według wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta dochody szkoły ogrodniczej w Czernichowie:

D o c h o d y.

Rubryka	I. poz.	1.	Subwencya z c. k. Skarbu państwa	Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
				2.000 zł.	— zł.	2.000 zł.
„	II.	„	2. Z ogrodu za ogrodowiny, szczepy i t. p.	350 „	— „	350 „
Suma dochodów				2.350 zł.	— zł.	2.350 zł.

Izba uchwała Rubr. I. i II. dochodów szkoły ogrodniczej bez rozpraw.
Przystąpiono dalej do rozpraw na preliminarzem folwaku Czernichowskiego.
Sprawozdawca p. Weissman prosi o myłkę druku w Rubr. I. wydatków i czyta:

W y d a t k i.

Rubryka	I. poz.		Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
	1. do 15.	Wydatki na gospodarstwo	3.695 zł.	1.200 zł.	4.895 zł.
"	II. "	16. Wydatki na piec wapienny	6.000 "	— "	6.000 "
"	III. "	17. " na cegielnię	450 "	250 "	700 "
"	IV. "	18. " na promy	— "	— "	— "
"	V. "	19. Utrzymanie brzegów Wisły	60 "	300 "	360 "
"	VI. "	20. do 26. Podatki i opłaty	631 "	255 "	886 "
"	VII. "	27. do 28. Spłata kapitałów i odsetek dłużnych	3.228 "	372 "	3.600 "
"	VIII. "	29. Rozmaite nieprzewidziane	100 "	— "	100 "
Suma wydatków			14.164 zł.	2.377 zł.	16.541 zł.

Izba uchwała Rubr. I. do VIII. wydatków folwarku Czernichowskiego według wniosku komisji bez dyskusji.

Sprawozdawca czyta:

D o c h o d y.

Rubryka	I. poz.		Zwyczajne.	Nadzw.	Razem.
	1. do 7.	Dochody z gospodarstwa	4.705 zł.	— zł.	4.705 zł.
"	II. "	8. Dochody z rybołówstwa	140 "	— "	140 "
"	III. "	9. Z pieca wapiennego	7.600 "	— "	7.600 "
"	IV. "	10. Z cegielni	250 "	300 "	550 "
"	V. "	11. Z propinacyi i promy	1.900 "	— "	1.900 "
"	VI. "	12. Ładowe i olborne	350 "	— "	350 "
"	VII. "	13. Rozmaite nieprzewidziane	25 "	— "	25 "
Suma dochodów			14.970 zł.	300 zł.	15.270 zł.

Izba uchwała Rubr. I. do VII. dochodów bez rozpraw.

Sprawozdawca odczytuje:

S u m a r y u s z.

Wydatki	46 894 zł.
Dochody	<u>29.860 zł.</u>
Niedobór do pokrycia	17.034 zł.

Przystąpiono z kolei do sprawozdania komisji drogowej o wniosku p. Emila Torosiewicza względem zmiany postanowień §. 5. ustawy krajowej o publicznych dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca p. Żurowski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy zmieniającej postanowienie §. 5go ustawy krajowej z 15. kwietnia 1881.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca §. 5ty ustawy krajowej z dnia 15. kwietnia 1881 Dz. u. p. Nr. 46. o publicznych dojazdach kolejowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Protokół z 22. posiedzenia.

Postanowienia §. 5go ustawy krajowej z dnia 15. kwietnia 1881 Dz. u. p. Nr. 46 o publicznych dojazdach kolejowych zostaje uchylonym w dotychczasowym brzmieniu i ma opiewać jak następuje:

Art. I.

O potrzebie budowy nowego dojazdu do dworca stacji kolejowej, równie jak o potrzebie przełożenia lub rekonstrukcyi dojazdów, orzeka na wniosek Rady powiatowej lub na żądanie stron, które zobowiążą się do pokrycia datku konkurencyjnego przypadającego na powiaty (w myśl §. 4), c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a w braku takiego porozumienia Ministerstwo spraw wewnątrznych wspólnie z Ministerstwem handlu.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i handlu.

P. Krukowiecki czyni wniosek przejścia do porządku dziennego nad wnioskiem komisji.

Po przemówieniu pp. Grossa, Badeniego, Krukowieckiego, Grossa, Mycielskiego, Krukowieckiego i sprawozdawcy odrzuca Izba wniosek p. Krukowieckiego i przystępuje do rozprawy szczegółowej nad ustawą, poczem uchwała w oddzielnem głosowaniu Art. I., II, wstęp i tytuł ustawy a uchwalwszy na wniosek p. Żurowskiego przystąpić do trzeciego czytania ustawy bez czytania, przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Merunowicza w przedmiocie uregulowania prawnych stosunków ludności izraelskiej.

Sprawozdawca poseł Wohlfarth uwolniony od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w drodze właściwej przyprowadził do skutku wszechstronne uregulowanie stosunków wyznaniowych ludności izraelskiej, a w szczególności, ażeby przeprowadził w całym kraju odpowiednią organizację gmin wyznaniowych przy przystrzeganiu zasady, by z zakresu działania tych gmin wyznaniowych i ich przełożeń wykluczone było wszelkie wkroczenie w dziedzinę ustaw cywilnych i administracyjnych“.

Ks. bisuup Stupnicki obejmuje przewodniczenie.

Po przemówieniu p. Zuckra wnosi p. Golejewski zamknięcie dyskusji i wybór generalnych mowców.

Izba uchwała zamknięcie dyskusji, poczem p. Golejewski odstępuje od wniosku, aby generalnych mowców wybrano.

Przemawiają zatem zapisani do głosu pp.: Antoniewicz, Merunowicz, Goldman, Krukowiecki.

Marszałek obejmuje przewodniczenie.

P. Merunowicz zabiera głos, co do faktycznego sprostowania; a po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba wniosek komisji.

Marszałek zamyka posiedzenie i zapowiada następne na czwartek 12. października 1882 na godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 23. posiedzenia 5 sesji, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we czwartek dnia 12. października 1882 o godzinie 12. przed południem.

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy o budowlach w pobliżu kolei żelaznych.
2. Pierwsze czytanie wniosku posła Popiela Michała o zmianę §fu 18. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.
3. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie bezpłatnego ustąpienia gruntu pod budowę zakładu dla anatomii patologicznej w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Pilat.

4. Sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawach górniczych.
Sprawozdawca poseł Fedorowicz.
5. Sprawozdanie komisji kolejowej o petycji Towarzystwa rolniczego Rzeszowskiego w przedmiocie budowy kolei żelaznej z Rzeszowa do Krosna.
Sprawozdawca poseł Mycielski.
6. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Bielińskiego o wyjednanie ustawy ułatwiającej przeprowadzenie konwersji pożyczek hipotecznych na niżej opodatkowane.
Sprawozdawca poseł Fruchtmann.
7. Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Dra Jana Stella Sawickiego, inspektora szpitali, o przyznanie mu prawa do wymierzania pięciolecia i emerytury.
Sprawozdawca poseł Czajkowski Jan.
8. Sprawozdanie komisji komisji budżetowej o petycji p. Amalii Szeparowiczowej, wdowy po prymaryszu szpitala powszechnego we Lwowie o pensję wdową.
Sprawozdawca p. Hausner.
9. Sprawozdania o petycyach, które nieobciążają budżetu, a mianowicie:
  - a) Ksawera z Strzałkowskich Kowalska o wsparcie z fundacyi s. p. Stan. Strzałkowskiego.
Sprawozdawca p. Pławicki.
  - b) Gmina miasteczka Piwniczna w sprawie budowy drogi z Piwnicznej do Szczawnicy.
Sprawozdawca poseł Michałowski Roman.
  - c) Towarzystwo leśne o subwencję na wydawnictwo czasopisma.
Sprawozdawca p. Scipio.
  - d) Bronisław Sokalski, nauczyciel szkoły 4-klasowej w Złoczowie o uzupełnienie płacy do wysokości płac systemizowanych lub zapomogę.
Sprawozdawca poseł Małeckki.
  - e) Przysiołek Angelówka o oddzielenie od gminy Ozydów a utworzenie gminy samostnej
Sprawozdawca p. Bartmański.
  - f) Gmina Sarnki dolne o przyjęcie kosztów leczenia Jana Terleckiego w kwocie 340 zł. 51 ct. w. a. na fundusz krajowy.
Sprawozdawca p. Łukasiewicz.
  - g) Wydział powiatowy w Kosowie o subwencję na rekonstrukcję dróg powiatowych.
Sprawozdawca p. Jocz.
  - h) Stefan Wieth, nauczyciel muzyki o zapomogę.
Sprawozdawca p. Łazarski.
  - i) Komitet zajmujący się zbieraniem dobrowolnych ofiar na restaurację kościoła ob. łać. w Dobromilu o wsparcie.
Sprawozdawca poseł Sawa.
  - j) Józef Rychter, profesor szkoły politechnicznej o subwencję na podróż naukową.
Sprawozdawca poseł Stadnicki Jan.
  - k) Reprezentacya powiatu Mieleckiego o subwencję na budowę dróg szutrowanych.
Sprawozdawca poseł Golejewski.
  - l) Wydział powiatowy Kolbuszowski o subwencję na zalesienie wydm piaszczystych.
Sprawozdawca poseł Sanguszko.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. minut 45 po południu.

We Lwowie dnia 13 października 1882.

Marszałek krajowy :

Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze :

Czajkowski Alfons w. r.

Jasiński Józef w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 10. października 1882.

653. Gmina Brzeżany pp. Czerkawskiego o pożyczkę na budowę koszar.
  654. Teofil Podhalicz, subjekt cukierniczy pp. Wodzińskiego, o wsparcie celem odbycia podróży za granicę.
  655. Drobni rękodzielnicy i przemysłowcy pp. Hausnera o poparcie Bazarów rękodzielniczych.
  656. Michał Ilukiewicz pp. Ochrymowicza o wysłanie komisji z łona Wydziału krajowego celem skonstatowania popełnionego gwałtu przez burmistrza w Dobromiu przy kwaterowaniu żołnierzy.
  657. Julia Gromnicka, wdowa po nauczycielu pp. ks. Soleckiego o podwyższenie pensji lub o zapomogę.
  658. Apolinary Petryka pp. Lityńskiego — o zapomogę.
  659. Wydział powiatowy Nowy Sącz pp. Romera w przedmiocie wprowadzenia nowych norm egzekucyjnych celem ściągania podatków.
  660. Wydział powiatowy Trembowla pp. Rozwadowskiego jak wyżej.
  661. Gmina Dębowa pp. Scipio w przedmiocie mylnego wymiaru podatku gruntowego, tudzież o powstrzymanie egzekucyi podatkowej.
  662. Wydział powiatowy Bochnia pp. Hoszarda o przedłużenie terminu do do wnoszenia rekursów przeciw wymiarowi podatku gruntowego, tudzież o zwrot arkuszy posiadłości gruntowych 1880 roku.
  663. Gmina Kałusz pp. Hausnera o ustanowienie kontroli nad funduszem szpitala powiatowego i o zarządzenie by zaległe grzywny na rzecz tego funduszu ściągnięto.
  664. Gmina Kałusz pp. Hausnera o wybudowanie szpitala w Kałuszu.
  665. Henryk Lewicki pp. Henryka Wodzickiego o stypendyum dla syna Feliksa do ukończenia studyów w Akademii orientalnej.
  666. Pogorzelcy Rawy ruskiej pp. Jana Czaykowskiego o zapomogę na odbudowanie pogorzałych domów.
  667. Gmina Ostrów przez p. Antoniewicza o zapomogę na budowę cerkwi.
  668. Gmina Popowice przez p. Antoniewicza w przedmiocie dostawy materyału na mosty przy drogach publicznych.
-